

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inerati do 80 peti vrst Dn 2, do 100 vrst Dn 2.50, od 100 do 300 vrst Dn 3, večji inerati peti vrst Dn 4. — Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod vsaj mesečno v Jugoslaviji Dn 14, — in inerativno Dn 25. — Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 24 — CELJE, celjsko uredništvo: Stroumayerjeva ulica 1, telefon št. 63; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg št. 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Stari in novi svet

Roosevelt: „Če bi padla demokracija, bi postala svoboda izražanja, svoboda vesti in vere brez vrednosti“ — Hitler: „Nemška vojska, z ljudstvom in materialom znatno okrepljena, je odločena dokončati, kar je začela lani“

Govor v Washingtonu

Washington, 17. marca AA. (Reuter) Predsednik Roosevelt je imel na banketu tiskovnega združenja v Beli hiši peti govor, v katerem je med drugim rekel:

Na vsako besedo, ki jo sedaj povem, bodo v zgodovini pazili. Spominjam na to, da je v zadnji vojni bila Nemčija po predstavitvi Zedinjenih držav obveščena, da so med narodi različna mišljenja. Diktatorji Evrope in Azije ne dvomijo več v našo enodušnost. Pred sedanjim vojno sem bil zelo vznemirjen zaradi vsega, kar se je tikalo bodočnosti, vznemirjen, kakor mnogo drugih ljudi. Drogodki so pokazali, da nisem bil dovolj vznemirjen.

Ameriški narod sedaj piše novo stran zgodovine.

Svet si je sedaj na jasnem, da se mi kot zedinjeni narod zavedamo nevarnosti, ki nam grozi. Da bi se zoperstavili tej nevarnosti, gre naša demokracija na delo.

V nadaljnjem svojem govoru se je Roosevelt omejil na narodni socializem in je s tem v zvezi rekel: Vse to ni nič novega in vse to ni kak poseben red. Človečanstvo ne bo nikdar za stalno sprejelo tega sistema. Nato je Roosevelt spomnil na to, da evropski in ameriški narodi niso posvečali mnogo skrbi na te vrste moderne tiranije, ki grozi za tem, da bi odstranile vse vrste demokracije. Sedaj nam je vse to jasno, je rekel Roosevelt. Ostranjanje evropskih narodov gre po načrtu iz leta 1939 in 1940. Ta načrt se je nadaljeval vse do tedaj, dokler ga Velika Britanija ni spremenila v določbo. Roosevelt je dalje rekel, da so si sovražniki demokracije zdaj na jasnem, da

demokracija ostane vedno demokracija.

za kar govore dejstva in zaključki, ki imajo za cilj oboroževanje v borbi proti nevarnosti.

Roosevelt je nato prešel na debato o zakonskem načrtu o posojanju in je rekel, da je ameriški narod ta problem končno sam rešil. To pa ne samo z glasom enega človeka, ampak z glasovi 130 milijonov ljudi. Tako smo se sedaj mi vsi obvezali in nihče naj v to ne dvomi. Ta naša odločitev je naredila konec vsem poskusom pomirjevanja v naši državi, konec utvaram, ki smo jih imeli glede diktatorjev, konec kompromisov s tiranijo, konec s činitelji nasilja.

Sedaj moramo hiteti.

Trdno upamo, da kadar bo naša proizvodnja v polnem razmahu, bo moglo človečanstvo diktatorjem dokazati, da diktatorji ne morejo zmagati. Čez morje bomo poslali vsako našo letalo in vsako drugo vojaško sredstvo, pa naj bo to moderno ali staro. Sredstvo, ki ga lahko pogrešamo. Vse to pomeni strategijo zdrave pameti.

Nato je Roosevelt poveljal ameriško industrijo, da fronti demokracije od tega trenutka naprej izroča nabave. Pozivajoč na sedanje edinstvo v Zedinjenih državah je Roosevelt rekel: Nikdar nismo in ne bomo izdali edinstva ameriškega naroda zaradi groženj in zapeljavanja od strani zainteresirane propagande. Naš sedanji napor ni delan. Ta naš napor je celoten. Omenjajoči odredbe zakonskega načrta o posojanju je Roosevelt rekel,

da skriva ves material vseh vrst, da bi tako olajšal njegov prevoz in da je že mnogo orožja takoj po podpisu zakona bilo poslanega tja, kjer je potrebno. Nato je rekel: Mi, tukaj v Washingtonu mislimo na hitrost in to na neposredno hitrost. Upam, da bodo ta klic razumele vse ameriške družine. Predsednik je dalje rekel, da so vsi ameriški socialni razredi obveščeni o tem, naj bodo čisto žrtvujejo. Poudaril je nato, da bo davek prinesel koristi in da bo delovni čas daljši. Potem je poudaril, da če je že v Zedinjenih državah 130 milijonov ljudi, je toliko več milijonov ljudi v Veliki Britaniji in drugod, ki razplamtujejo veliki plamen demokracije proti temi in barbarstvu. Prišel je čas, ko moramo čim bolj prilivati gorivo, da bi ta naš plamen demokracije stalno plamtel. V nadaljnjem govoru je rekel:

Ce bi padla demokracija, bi postala svoboda izražanja, svoboda vesti in vere brez vrednosti.

Roosevelt je poudaril, da je velika razlika med pojmom kraljevine in pokorščina. Pokorščina more postati prepovedana stvar, ki jo naloži diktatura, pojem lojalnosti pa je samo v zavesti, ki sama sebi polaga račune. V nadaljnjem govoru je izjavil, da odločitev Amerike ne smejo spremljati stavke, ki niso potrebne, ne sme te odločitve prekinjati zavestna sabotaža in nedovoljena spekulacija.

Roosevelt je potem prešel na obrazložitev zelo resnega položaja in je s tem v zvezi poudaril da

Američani vse to dobro razumejo

in zaradi tega zahtevajo politiko popolne pomoči Veliki Britaniji. Grčiji in Kitajski ter vsem pobeglim vladam, ki so pobegnile zaradi sovražnikovega napada. Začenši od danes naprej bo ta pomoč še večja, brez zastanka in to do popolne zmage tistih, ki jim je potrebna Velika Britanija je pripravljena bolj kakor kdajkoli poprej in to moramo in materialno. Velika Britanija je v zadnjih desetih mesecih podnevi in ponoči mnogo trpela. Sedaj se ji proži pomoči Veliki Britaniji Grčiji in Kitajskih dominionov, na kratko rečeno, pomoč britanskega cesarstva, pomoč nebrtanskih narodov vsega sveta ki smatrajo da mora biti razvoj njihovega mišljenja še vedno v okviru svobode. Britanski narod je pripravljen upreti se vsakemu napadu.

Ta napad lahko pride jutri, prihodnji teden ali prihodnji mesec,

toda v tej krizi ima Velika Britanija to prednost, da ima v svojih rokah njeno usodo veličasten voditelj Churchill. Nihče od Churchilla ne zna bolj govoriti, žrtvovati se in se premagovati. Vse to izhaja iz neke višje britanske morale. Jedro te morale leži v tistih najpreprostejših množicah, ki tako jasno gledajo stvarem v oči v množicah, ki raje umrejo, kakor pa da bi živele kot sužnji. Ti tako navadni in preprosti angleški ljudje se borijo v prvih vrstah civilizacije kot vojaki na kopnem, mornarji in letalci. Ti preprosti angleški ljudje

branjajo ped za pedjo bojno črto,

tako da bo njihova odločnost nekdanj pomenu poglavje navdihnjena, penosa in samozvesti ljudi vseh kontinentov.

Angleški narod in njihovi zavezniki Grki potrebujejo ladje. Britanski narod bo imel priliko videti te ameriške ladje pri sebi. Britanski narod potrebuje letala. Tudi ta letala bo angleški narod videl. Britanski narod potrebuje življenjskih potrebščin iz Amerike, potrebuje tankov, topov in municije. Tudi to bo britanski narod dobil. S Kitajsko je podobna stvar. Kitajska je veličastno dokazala svojo voljo. Milijon najpreprostejših Kitajcev se borijo proti razsajanju svoje domovine. Kitajska pa, maršalu Čangkajsku nas prosi pomoči Zedinjene države izjavljajo, da bo Kitajska našo pomoč dobila. Ta naša pomoč bo tisto, kar naš ameriški narod smatra, da naj bo, namreč

orožarna demokracije.

Naš ameriški narod bo svojo vlogo do konca odigral. Kadar pa bo Vsemogočni pokazal na trenutek, preje ali pozneje, je nujno, da bo naša domovina odigrala svojo veliko vlogo v sijajnem obdobju obnovitve sveta. Nikdar ni bilo in ne bo naroda, ki bi se podredil gospodarjem tujih ljudi. Vemo, da ima

vsak narod, čeprav je to majhna država, pravico za svoj naravni obstoj.

Nikdar nismo v naši ameriški zgodovini imeli prilike izvršiti tako težke naloge. Ali naj nam v bližnji bodočnosti rečejo, da so se naši otroci in njihovi potomci dvignili proti nam in rekli, da smo grošili?

Prvi odmevi Rooseveltovega govora

London, 17. marca. e. Diplomatski urednik Reuterja piše: Rooseveltov govor je bil v Londonu sprejet kot najjasnejša obljuba o ameriški pomoči. Poudarjajo, da je Roosevelt prav posebno poudarjal nujnost pomoči glede ladij.

London, 17. marca. s. (Reuter). Včerajšnji govor predsednika Roosevelta je na letel po vsem svetu na izredno velik odmev.

V Zedinjenih državah je izjavil Wendell Willkie: predsednik Roosevelt je točno izrazil aspiracije ameriškega naroda. Senator Carter Glass soglašajo, da je treba v Zedinjenih državah vse storiti za zmago Anglije. Glass je pripomnil, da je preko Roosevelta govorila vsa Amerika in ves svobodni svet.

Atenski radio označuje Rooseveltov govor kot politično dejanje največje važnosti. Pravi, da je govor znova ojačeval odločnost Grčije, da se bori do končne zmage v sedanji vojni.

Ankarski radio pravi, da je Rooseveltov govor najvažnejša izjava, kar jih je kdajkoli podal kot predsednik Zedinjenih držav. Govor je vili svetu novega upanja.

Washington, 17. marca. AA. (Reuter). V washingtonskih političnih krogih izjav-

ljajo, da je predsednikov govor najmočnejša in najodločnejša izjava mednarodnega pomena, ki jo je Roosevelt sploh kdaj dal. Njegov govor so poslušali skoraj vsi predstavitelji Zedinjenih držav in so ga prenašale vse radijske postaje. Razumljivo je, da so govor napeto poslušali tudi v Angliji. Med povabljenimi v Beli hiši je bil tudi angleški veleposlanik Halifax.

Španski komentarji

Madrid, 17. marca. AA. (Stefani). Španski listi razpravljajo o govoru predsednika Roosevelta in ugotavljajo, da je ta govor razbil tudi zadnje upe ameriških izolacionistov. Listi se strinjajo s tem, da je predsednik Roosevelt v nazočnosti lorda Halifaxa potrdil prave namene ameriške vlade. Listi menijo, da je lord Halifax, odkar je v USA, znatno vplival na določitev sedanje stališča Zedinjenih držav.

Poluradni list »El Lunese« prav tako poudarja vpliv britanskega veleposlanika lorda Halifaxa, potem pa pravi, da je očito, da se je predsednik Roosevelt odločil v tim večji meri podpreti Veliko Britanijo, vendar pa je še prezgodaj, da bi govorili kakoli o dejanskem ameriškem posegu. Na koncu pravi list: Monrojev doktrina je postala navadna romantična utvara. Nekdanji predsednik Wilson in sedanji Roosevelt sta živila in živita, da bi se USA vmešavala v evropske zadeve.

Listi precej obširno pišejo tudi o stališču Japonske in pravijo, da je japonska vlada izdala vse ukrepe na skrajnem vzhodu in da je pripravljena povsod odstraniti sleherni poseg USA.

Sprejet Rooseveltov kredit

Washington, 17. marca. AA. (Reuter) Finančni odbor predstavniškega doma je

Govor v Berlinu

Berlin, 17. marca. AA. O priliki svečanosti v starem arzenalu »Zeughaus« je imel vodja rajha govor, v katerem je med drugim rekel:

Drugič slavimo v teh prostorih spomin junakov našega naroda. Se bolj kakor lansko leto vemo, kako nezadostne so najlpeše besede, da bi dostojno izrazili zahvalo naroda njenim junakom. V dolgih letih miru so v našem spominu polagoma bledele vtisi strašnih vojnih dogodkov, v katerih okviro so se odigravali toliki dokazi junaštva in preziranja smrti. Pridelje pokolenja, ki sploh nič ne vedo za vojno iz svojih izkušenj. Take generacije mnogokrat slavi svoje junake iz preteklosti. V takih trenutkih se višek požrtvovanja, ki ga kaže poinec, slavi s plitkim mi in ceninimi frazami. Toda ko nemški narod leta 1941. slavi svoje junake, dela to v taki sedanjosti in pod takimi okoliščinami, pod katerimi je od prvega do poslednjega v duši istovesten s tistimi, ki so v daljni, bližnji in najbližji preteklosti žrtvovali življenje za narod.

Ko smo pred letom dni v tej dvorani, polni slavnih spominov na preteklost, slavili svoje junake, smo bili

v znamenju polnega uspeha začete vojne, ki jo Nemčija ni hotela, ampak so jo nam vsilili drugi, ki pred zgodovino nosijo odgovornost za velike vojne od leta 1914. do 1918. To so bili elementi, ki so bili postavili za cilj, da nemški narod oropajo najosnovnejših življenjskih pravic. To so tisti, ki so zopetno dihanje našega naroda merili z istim nepravilnim merilom, s katerim so prej udarili na drugi rajh. Mislili so, da jim bo pri drugem poskusu upropačanja našega naroda laže uspeli kakor pa prvič, ker so popolnoma napačno gledali na stvari in prilike in so zaradi tega napačno cenili svojo lastno silo, kakor tudi silo nemškega naroda. To pa predvsem zato, ker niso imeli niti pojma

o močni vojni in neomajni odločitvi novega vodstva nemškega naroda.

Potem ko je ameriški general Wood pred anketnim odborom ameriškega naroda izjavil, da mu je Churchill leta 1936. rekel, da je Nemčija zopet premočna in da jo je treba zaradi tega z novo vojno uničiti, to zgodovinsko potrjeno dejstvo še bolj poudarja odgovornost za stvari, ki se danes dogajajo. Anglija in Francija sta hoteli vojno. Toda vojne niso toliko hoteli narodi sami, kolikor so jo hoteli redki zgornji politični in finančni sloji, za katerimi se se kot glavni podpihovanci skrivali mednarodno židovstvo in svobodno židovstvo s svojimi demokratičnimi klici.

Vodja rajha je rekel, da je Poljska za padlim veselišam služila ne samo kot dohodni vir, ampak tudi za izvajanje vojne, ampak bi morala služiti tudi za razcepitev nemških vojaških sil, kar jim je v prejšnji vojni prav tako prišlo. Nato je vodja rajha nadaljeval:

Osemnajstodnevna vojna v Poljski je tem upom kmalu »redila konec. Pod takimi

sprejeti predlog o kreditu 7 milijard dolarjev, katerega je Roosevelt predložil kongresu v zvezi z zakonom o pomoči demokracijam.

Tuje ladje za prevoz orožja

New York, 17. marca. s. (Tass). Po izjavah dobro obveščenih krogov je pomorski odbor vlade Zedinjenih držav sklenil, da mnoge tuje trgovske ladje porabi za prevoz vojnega materiala. Smatrajo, da bodo Američani uporabili 425 inozemskih ladij.

Vsakih pet dni nova tovorna ladja

Washington, 17. marca. s. (Reuter). Ameriška mornariška komisija je sporočila, da bodo Zedinjene države zgradile za angleško trgovsko mornarico 300 novih tovornih ladij. Že sedaj izdelajo ameriške ladjedelnice vsakih pet dni po eno tovorno ladjo, v kratkem pa bo pričelo obratovati še sedem novih ladjedelnice.

Anglija prodala svojo največjo tovarno v USA

Washington, 17. marca. s. (Reuter). Posebni finančni strokovnjaki angleške vlade v Zedinjenih državah Peacock je sporočil, da je bila prodana največja angleška tovarna v Zedinjenih državah »American Whiskers Co.« Kupila jo je skupina ameriških bank za 36 milijonov dolarjev. Prodaja podjetja je v zvezi z načrtom angleške vlade, da realizira vsa svoja dohodnolmetja v Zedinjenih državah.

okolščinami je nemški narod pričakoval leto 1940. polen ponosnega upanja. Kljub temu se naš narod ni vdajal nobenemu varljivemu upanju glede težkih bojev, ki so še pred nami. Vodja rajha je rekel, da je bilo od vsega začetka sklenjeno, da se ne sme dopustiti, da se boj na zapadu ne sme izpremeniti v trpljenje brez konca in kraja kakor v svetovni vojni, ampak da mora priti

do hitre odločitve.

Vedoč vse poedinosti naših načrtov ter poučen od najmanjših podrobnosti o stanju naših pripravljenosti in poln neomejenega upanja v nemškega vojaka in njegovega predpostavljene, zlasti pa poln zaupanja v njegov duh, sem se odločil, da že pri lanskim svečanosti napovem najslavnejšo zmago, ki jo pomni naša zgodovina.

Ko je napočil 10. maj, smo vedeli, da smo že naprej odklonili to, morda največjo nevarnost za naš vojaško gospodarstveni položaj. Potemtakem se je lahko začel boj na zapadu. Ta boj se je razvil v vsem tako, kakor smo to v naprej predvideli v svojih načrtih. Ne glede na prazne besede britanskega ministrskega predsednika bo leto 1940. prišlo v svetovno zgodovino kot eno najbolj usodnih let.

ko leto, najpomembnejše zaradi svojih posledic.

Vodja rajha je rekel, da je nemška vojska sedaj z ljudstvom in materialom znatno okrepljena, krepka v svoji odločitvi, polna zaupanja in odločena dokončati tisto, kar je bilo začeto leta 1940. Vodja

Angleži v Abesiniji

Operacije se nadaljujejo — Sodelovanje belgijskega vojaštva — Letalska aktivnost

Nairobi, 17. marca. AA. (Reuter). Uradno se poroča: Angleške čete so globoko prodrele na poti, ki gre od Mogadiscia čez Negeli in Addis Abebo in kjer je v abesinski vojni maršal Graziani dosegel eno svojih zmag. Operacije se nadaljujejo.

Kairo, 17. marca. s. (Reuter). Z bojišč v vzhodni Afriki javljajo nova poročila samo o bojih v Abesiniji. Kakor poroča včerajšnji komunikle poveljstva angleške vojske na Blížnjem vzhodu, so pri zavzetju Azoze v zapadni Abesiniji sodelovale prvič tudi belgijske čete iz Konga. Že konec januarja je bilo objavljeno, da je belgijsko vojaštvo iz Konga odšlo na fronto v Sudan.

Na drugih frontnih odsekih so angleške čete znova napredovale po glavnih cestah iz Mogadiscia čez Dagabu proti Džidžigi in od Dola proti Negeliju.

Angleški in južnoafriški bombniki so v petek in soboto ponovno napadli letališče v Diredau v Abesiniji. Pri tem je bilo osem italijanskih letal uničenih, in sicer je bilo pet razdejanih na tleh, tri pa so bila sestreljena v letalskih bitkah.

Naš mir in naši narodni interesi so nad vsimi tujimi političnimi in vojnimi interesi. Narod, ki od nikogar nič ne zahteva, ne more služiti drugemu in se ne boče za drugega vojevati. Ako bi se po nesreči in tuji zlobi morali vojevati, potem bi bila to samo naša vojna, vojna za obrambo naših narodnih meja pred tujo silo in za vojevanjem. Usodne povezanosti Hrva-tov, Srbov in Slovencev ter njihovega svobodnega skupnega življenja ne more zrahljati nobena tuja spletk, niti sila.

»PRIMORSKE NOVINKE«

»Naša prva skrb je v teh dneh svoboda domovine. Svoboda za vsako ceno, četudi bi moral en rod zanjo izkervaveti. Sveto naše zemljo, ki so nam jo izročili predniki, smo dolžni svobodno predati potomcem.«

Prof. dr. J. Janžeković (»Čas«)

raja je nadaljeval: Zato moremo reči, da se to leto moremo še z večjo pravico, kakor leta 1940. pokazati pred obličjem spomina na nemške junake iz preteklosti.

Nemški narod je popravil vse

kar je nekdanj v neumni zablodi zgubil ali opustil. Nemški narod se danes počuti kot izvršilec poslednje volje svojih hrabrih prednikov. Sedaj se poleg padlih v svetovni vojni vrstijo tudi žrtve iz nadaljevalnih bojev. Vedno je isti nemški človek, ki žrtvuje življenje za domovino, ki daje življenje, da bi že enkrat svojemu narodu priboril bodočnost, za katero ima pravico in da bi priboril mir, ki nam bo dal boljša ureditev ljudske zajednice, kakor pa je bila tista ureditev, ki jo je bil zakrivil versajski diktat.

Toda spominjamo se tudi italijanskih vojakov, ki morajo na obširni zemlji tudi dajati svoja življenja. Njihovi ideali in njihovi cilji boja so isti kakor naši. Nadalje je vodja rajha rekel: Tudi tisti, ki so doma, morajo v tej vojni prenašati večje žrtve kakor prej. Njihovo junaštvo doprinese veličini in vzvišenosti tej najodločnejši borbi v nemški industriji. To ne velja samo za moškega, k se zaveda svoje moči, ampak tudi za ženo. Naš narod se je danes ves spremenil

v eno samo veliko borbno edinico.

Poleg tega, da je Anglija ponovila blokado, podobni oni iz svetovne vojne ter začela moriti z lakoto žene in otroke, je Anglija v tej vojni začela še s podiranjem in zažiganjem nezavarovanih mest in vasi. Če je prihod zime imel za posledico, da so se vojaške operacije na kopnem zmanjšale, so se boji v zraku in na morju tudi tedaj nadaljevali.

Preživeli smo zimo, ki smo jo izpolnili z neumornim delom. Storili smo med tem časom vse, kar se je moglo še storiti za izboljšanje naše vojske. Nemška država oborožena sila se je sedaj dvignila na stopnjo

najmočnejšega vojaškega orožja

za katerega ve naša zgodovina. Če je v tej zimi vsi silo angleških napadov moral predvsem vzdržati naš zaveznik, bo sedaj nemška oborožena sila zopet sprejela nase svoj del tega bremena. Nobena sila in nobena pomoč na svetu ne bo mogla nič izpremeniti izida tega boja. Anglija bo padla.

Naj nam tedaj Previdnost pokaže najboljšo pot, s katero bomo osvobodili narode okovov in jih popeljali na pot boljše reda. Zato bomo leta 1941. hladno in odločno začeli delati, da bi dokončali tisto, kar smo bili lansko leto začeli. Vseeno je, na kateri zemlji, na katerem morju in v katerem zračnem prostoru se bodo borili nemški vojaki. Oni bodo vedeli, da ta boj

za vedno odloča usodo, svobodo in bodočnost našega naroda.

Ko končujemo ta zmagovalni boj, se zahvaljujemo vsem junakom v preteklosti kakor to zaslužijo. Kajti mi rešujemo tisto, za kar so naši padli: Nemčija, naš narod in njegov veliki rajh.

Italijanski list v Egiptu

Kairo, 17. marca. s. Agencija generala de Gaullea AFI javlja, da je prišel v Egipt izhajati italijanski list »Corriere d'Italia«, ki piše v angleškem duhu. List je zelo razširjen med Italijani, tudi v zasedenih pokrajinah v Libiji in Somaliji. Poleg tega ga čitajo italijanski vojni ujetniki.

Italijanski kapital v Egiptu

Kairo, 17. marca. s. (Reuter). Zamrzne-na dobroimetja italijanskih državljanov v Egiptu, katerih vrednost cenijo na deset milijonov funtov, bodo sedaj deloma uporabljeni za kritje škod, ki so jih povzročili italijanski letalski napadi na Aleksandrijo.

Svobodni narod ne pozabi

Četi na svoje življenjske interese

Položaj na Balkanu

Tudi Grki zadovoljni z našo strogo nevtralnostjo — Turčija zainteresirana opazovalec s puško ob nogi — Pred izročitvijo turškega odgovora Hitlerju

Solun, 17. marca. e. Grški uradni krogi poudarjajo veliko pozornost razvoju dogodkov na Balkanu, zlasti diplomatskemu delovanju osnih sil, ki je nastalo po prihodu nemških čet v Bolgarijo. Ne prikrivajo, da je bil položaj v zadnjih dneh zelo težak in nejasen, toda dodajajo, da je nastopila občutna razjasnitev in to v glavnem zaradi stališča, ki ga je zavzela Jugoslavija.

V grških političnih krogih in javnosti je nalezlo na popolno razumevanje in odobravanje odločitev Jugoslavije, da ostane sedanjim dogodkom ob strani in da bo ohranila popolnoma svojo nevtralnost, odločena, da brani svojo neodvisnost in teritorialno integriteto. To stališče Jugoslavije ki je najmočnejša vojaška sila na Balkanu je tudi edino povzročilo razjasnitev položaja.

Glede Turčije z velikim zadovoljstvom poudarjajo, da je njeno stališče že prezirano in določeno. Turčija je zainteresirana opazovalec s puško ob nogi. Njena odločitev je neomajna v primeru nadaljnjega razvoja dogodkov. Po vseh iz Carigrada bo po pisanju »Ulusa« in »Džumhurieta« turška vlada izpolnila vse obveznosti, ki jih je prevzela. Turška vojska je popolnoma pripravljena, da nastopi proti vsaki nevarnosti, ki bi grozila turški neodvisnosti.

Turško nemški odnosi

Carigrad, 17. marca. AA. (DNE). Pri spominu svedenosti v čast padlim nemškim vojakom, ki so se skupaj s svojimi turškimi tovariši borili na turških tleh, je imel armadni general Alurad, poveljnik vojaške akademije, govor na grobu feldmaršala von der Goltz paše.

General Ali Faud je rekel, da von der Goltz še vedno živi v duši turške vojske in turškega generalnega štaba prav tako pa tudi v spominu turške vojaške akademije. Nato sta bili zaigrani turška in nemška himna, potem pa je general položil na maršalov grob venec turške vojske.

Na grobu je govoril tudi general v rezervi Pertaks paša kot učenec pokojnega maršala in je poudaril upanje, da nemški in turški narod, ki sta se nekoč skupaj borila, ne bosta drug proti drugemu porabila svojih mečev.

Carigrad, 17. marca. e. (United Press). odgovor predsednika turške republike Inenija kancelarju Hitlerju bo izročil turški veleposlanik v Berlinu, kakor hitro bo prišel poseben kurir, ki je odpotoval iz Ankare v Berlin.

Vaje turških padalcev

Carigrad, 17. marca. e. (United Press). Za prihodnje dni so napovedane vaje turških padalcev in protipadalskih oddelkov, in sicer na najbolj izpostavljenem ozemlju Turčije. Glede na to piše list »Akšame«, da je Turčija odločena zaščititi se, ker se je vojna nevarnost približala njenim mejam.

Rendell v Ankari

Carigrad, 17. marca. AA. (Stefani). Bivši angleški poslanik v Sofiji Rendell je odpotoval v Ankaro, kjer bo ostal nekaj dni in čakal nadaljnjih navodil svoje vlade.

Ankara, 17. marca. e. AA. (Reuter). Bivši angleški poslanik Rendell v Sofiji je prišel včeraj v Ankaro. Ostal bo več dni gost angleškega veleposlanika.

Še ena žrtev carigradskega atentata

Carigrad, 17. marca. AA. Zaradi posledic atentata v hotelu »Pera Palace« je umrla še ena oseba. S tem je naraslo število žrtev na šest. Gre za nekega nameščenca v hotelu, čigar dolžnost je bila, da je pregledoval potne liste.

Rusko stališče

Stockholm, 17. marca. (E) Znani desničarski dnevnik »Figaro« pribojuje pod naslovom »Stališče Sovjetske zveze« članek Vladimirja d'Ormessona, ki piše:

Kakšno je stališče Sovjetske Rusije do evropskega in svetovnega položaja? Pravi, da je to ugenka. Ali je ta politika res tako skrivnostna? Zelo malo nam je znano o tem, kar se dogaja v Rusiji, kar pa se dogaja, je odvisno od enega samega moža, katerega nikoli nihče ne vidi, tudi ne poslaniki tujih držav. Ako želimo vsaj nekaj zvedeti, potem moramo poznati naslednja dejstva:

Sovjeti, prav za prav Stalin, izvajajo predvsem rusko politiko. Pravim »rusko«, da ne bo nesporazuma. Ne gre v prvi vrsti za neko komunistično politiko in šele potem rusko. Odsej se dela prava ruska, nacionalistična in imperialistična politika. Skrajna previdnost je pravilo te politike. Rusija ne želi sodelovati v sedanjem sporu in pezi na vsako kretanje, ki bi jo mogla izpostaviti tej nevarnosti. Ako bi kdo Rusijo napadel, bi se branila, trda kdo naj bi jo v današnjem času napadel? Da se izogne vsaki vojni nevarnosti, je sklenila sporazum z Nemčijo.

Kljub želji, da ostane izven sedanje vojne, se Rusija zaveda, da predstavlja eno izmed glavnih figur na svetovni šahovnici. Njena ofenzivna sila je se relativna, toda njena obrambna moč je neomejena. Kdor bi se angažiral v boju z Rusijo, bi se več ne vrnil. S svojimi pasivnim posredovanjem utrjuje Rusija temelj svoje politike. Istovestno se zalaga Rusija z vojnim materialom in bo po dveh letih najmočnejši vojaški arzenal Evrope in Azije.

Nedvomno računajo sovjeti tudi s posledicami dolge vojne in s splošnim izopredanjem, toda v glavnem ne zato, da bi videli razširjenje marksistične oblasti, temveč zato, da na razvalinah Evrope vzpostavijo vsemogočno »Sveto Rusijo«

Podrobnosti o železniški nesreči v Bolgariji

Sofija, 17. marca. e. »Utro« objavlja naslednje podrobnosti o železniški nesreči blizu Varne. Vlak je bil sestavljen iz dveh lokomotiv in 37 vagonov. 18 vagonov je popolnoma uničenih, trije so poškodovani. 16 je ostalo celih. V vlaku je bil dragocen sanitetni material, ki je pa rešen. Vlak je

vozil z normalno hitrostjo 32 km na uro in je imel avtomatične zavore. Določena je bila komisija, da prouči in ugotovi vzroke katastrofe.

Nesreča je zahtevala 10 mrtvih in 12 ranjenih. Trupla ponesrečenih so pod ruševinami in sodijo, da so pooglenela. Prizor na kraju nesreče je bil strahovit. 18 vagonov je bilo nakupičenih in zarinjenih drug

Albansko bojišče

Srditi napadi in protinapadi — Velike izgube na obeh straneh — Vesti o izkrcavanju angleških čet

Atene, 17. marca. e. Italijanska protiofenziva v Albaniji se je tudi včeraj nadaljevala z nezmanjšano srditostjo. Na vsej osrednji fronti so bili krvavi boji. Da bi prebili fronto in se osvobodili pritiska grških čet okrog Tepelenja, so italijanske čete, opremljene z najmodernejšim orožjem, izvršile napad na napadom na grške položaje. Bitka se vodi s tako srditostjo, da pride do pogostih spopadov na nož. Pri teh bojih se ne štedita ne moštvo ne material. Izgube so na obeh straneh velike. Po nepotrjenih vestih iz grških virov so grške izvidnice pred Tepelenjem, čigar padec pričakujejo vsak čas. Kljub odločnemu grškemu odporu italijanski napadi niso nič slabši, nasprotno, italijanski pritisk postaja vse močnejši. Od rezultata te bitke bo odvisen nadaljnji potek dogodkov na tem bojišču.

Na severni fronti ob Skumbi so bili tudi boji. Poleg topniškega ognja so bili tudi spopadi med večjimi pehotnimi oddelki, toda brez posebnega rezultata. Isto je bilo na odseku pri Podgradu. Ker je bilo vreme zelo ugodno za letalske akcije, so letala na obeh straneh uspešno posegala v boj in bombardirala bojišča, pa tudi sovršniške vojaške položaje. V atenskih vojaških krogih smatrajo, da se do sedanja italijanska protiofenziva razširila na vso fronto od jugoslovske meje do Jadranskega morja.

Atene, 17. marca. AA. (Atenska agencija). Uradno sporočilo pravi, da je sovršnikovo letalstvo bombardiralo neko pristanišče na zapadnem Peloponezu. Človeških žrtev in gmotne škode ni bilo.

Grško vojno poročilo

Atene, 17. marca. s. (At. ag.) Grški generalni štab javlja v svojem 141. vojnem poročilu: Topniški ogenj različne jakosti.

Angleška poročila

Atene, 17. marca. s. (Reuter). Poročila z bojišča v Albaniji javljajo, da je po sedemdesetih silovitih bojih italijanska ofenziva menda ponehala. Ti boji so se vršili pretekli teden več časa v glavnem zapadno od planine Trebesine na osrednjem sektorju bojišča. Kakor javlja grški radio, je po grških cenitvah na italijanski strani v ofenzivi sodelovalo skupno 120.000 mož. Od teh smatrajo Grki, da jih je bilo 50.000 ranjenih, ujetih ali v boju ubitih. Italijani niso nikjer pridobili na terenu in niso nikdar več napredovali kakor 40 metrov pred grške postojanke.

Angleški bombniki so v soboto močno napadli italijanski letališči v Berat in Valoni. Več italijanskih letal na tleh je bilo uničenih. Po uradnih podatkih so Angličani in Grki od torka do petka pretekli teden sestrelili ali na tleh uničili skupno 30 italijanskih letal.

Letalska vojna na zapadu

Zaradi poslabšanega vremena niso bili nemški napadi na Anglijo tako hudi kakor v prejšnjih nočeh

London, 17. marca. s. (Reuter) Letalsko in notranje ministrstvo javlja v svojem današnjem jutranjem komunikatu:

Sovražni letalski napadi na Anglijo preteklo noč so bili v glavnem usmerjeni na neko mesto v zapadni Angliji ter so trajali več ur. Eksplozivne in zažigalne bombe so povzročile znatno škodo, toda vsi požari so bili proti jutru pod kontrolo. Napad je zahteval mnogo človeških žrtev. Več oseb je bilo ubitih.

Bombe so bile vržene tudi na druge dele države, toda povzročena škoda je zelo majhna in človeških žrtev skupno ni bilo mnogo.

En sovražni bombnik je bil v toku noči nad Anglijo sestreljen.

London, 17. marca. s. (Tass) United Press poroča, da nemški letalski napad na London v noči od sobote na nedeljo ni imel posebno velikega obsega. Smatrajo, da je bila nemška letalska aktivnost omejena zaradi poslabšanja vremena in ojačenja protiletalske obrambe. Število človeških žrtev v Londonu ni bilo veliko.

Sestreljena letala

London, 17. marca. s. (Reuter). Po uradnih podatkih je bilo pretekli teden v letalski vojni sestreljenih ali uničenih skupno 110 nemških in italijanskih letal. Angličani so v istem času izgubili 22 svojih aparatov.

Izmed nemških letal jih je bilo 42 sestreljenih nad Anglijo, od tega 35 ponoči. Cenijo, da so pri tem Nemci izgubili okoli 170 izvrženih letalcev.

Atlee o angleški letalski ofenzivi

London, 17. marca. s. (Reuter). V nekem govoru je izjavil včeraj minister Atlee, da bo Nemčija še obžalovala, da je prišla z letalsko vojno proti Angliji. Angleška letala in angleški letalci sedaj že napadajo Nemčijo. V preteklem poletju so Angličani odbili nemške letalske napade na Anglijo, čeravno so bili Nemci v letalnih številno močnejši. Sedaj pa bodo Angličani zlomili nemško obrambo z letalskimi napadi na Nemčijo. Angličani so s svojo ofenzivo že pričeli. Atlee je dalje izrazil mnenje, da je Nemčija podcenjevala po-

Drevi koncert Poltronierievega komornega kvarteta

Velika filharmonična dvorana. — Spored: Verdi, Dvořák, Haydn

v drugega. Lesena konstrukcija je večinoma zgorela in je v zrak mečelo samo železno ogrodje. Gmotna škoda je velika. Predsnočnim sta se vrnila v Varno državni tožilec in preiskovalni sodnik, ki sta na kraju nesreče izvršila preiskavo. Kdo je kriv nesreče še ni ugotovljeno.

Prve letošnje žrtve gora

Včeraj se je smrtno ponesrečil na Kamniških planinah 21 letni pravnik Sergij Gaspari — Dve nezgodi na Veliki planini

Ljubljana, 17. marca

Po Ljubljani se je že slišalo raznesla novica, da so planine terjale včeraj svojo prvo letošnjo žrtev. Včeraj zjutraj sta se odpravila iz Ljubljane v Kamnik odkoder sta krenila v planine uradnik zavarovalnice »Dunav« Slavko Keršič ter 21letni vesokošolec Sergij Gaspari, stanujoč v Baragovi ulici št. 11. Povzela sta se že do polodne čez Kopačko na Mokrico, odkoder sta namenavala oditi na Kravace. Oba sta bila dobro opremljena in sta imela na čepih tudi dereze. Priprazela sta že do tako zvezane Farjevega plaza, kjer je pričel Gasparij nenadoma spodsavati, ker se mu je na derezah nabralo preveč snega. Napravil je še nekaj korakov, prav na robu plaza pa mu je znova spodsavilo. Mladi planinec je zaubil ravnotežje in je naslednji trenutek treščil v približno 40 m globok prepad kjer je obledel. Njegov spremljevalec je pričel na vse erlo klicati na pomoč nato pa se je hitro vrnil in obvestil med potjo neke turiste da se je na Mokrici pripetila nesreča. O nesreči so bili takoj obveščeni tudi reševalci v Stranah in že okrog polnočnega je odšla ekspedicija kakih 12 reševalcev pod vodstvom Franca Eriavška do Farjevega plaza. Do ponesre-

čenja v prepadu so prišli malo pred 3. uro. Našli so na neizmerno mrtvega v snegu. Pri padcu v prepad se je Gaspari najbrže nekajkrat prekotatil in si zlomil tičnik. Reševalci so mrtvega mladeniča na ložili na nosila in ga po nevarnih potih oprežno prenesli v dolino, kjer so ga v Stranah položili v mrtvašnico na oder.

Pretrgela novica o nesreči sina je bila že slišna obzirno snoročena staršem ponesrečenega Sergija Gasparija. Starši so se davi odpeljali v Stranje, kjer bo sin na tamonjem pokopališču našel svoje zadnje počivališče. Pokojni Gaspari, ki je bil po rodu iz Lokovca pri Ajdovščini, je šele pred tedni izstopil iz semenišča in se kasneje vpisal v pravno fakulteto.

Iz Kamnika nam poročajo še o dveh nesrečah mladih turistov v planinah. Zvečer so prinesli v dolino 21letno hčerko upokojene uradnika iz Ljubljane Dano Drašlerjevo, ki si je na Veliki planini zlomila desno nogo. Desno nogo pa si je zlomila na Veliki planini tudi 21letni trgovec sin iz Ljubljane France Pirnat. Oba ponesrečenca so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Milana Begovića zakonska tragedija:

Brez tretjega

Gostovanje Podgorske in Nučiča je prineslo velik in globok užitek iskreno navdušeni publikli

Ljubljana, 17. marca.

Hinko Nučič si je za jubilej svojega 40 let izvajanja poklica — natanko tako dolgo kakor Cankarjev hlapec Jernej — izbral z okusom in bistrostjo M. Begovića najboljšo in najglednejšo dramo »Brez tretjega«.

Če se združita dramatik in igralec v težnji, ustvariti odsko delo z najpopolnejšo tehniko svojih dveh umetniških strok, nastane drama, ki mora dosežati izjemno močan gledališki uspeh.

Milan Begović je dramatik visoke literarne kulture in najvišje tehnične rafiniranosti. To tehnično mojstrstvo si je pridobil kot dramaturg največjih gledališč v Hamburgu, Berlinu in na Dunaju, pozneje pa še kot dramaturg in režiser novosedskega in zagrebškega kazališta z lastnimi odskimi eksperimenti. Hkrati je pisal dramska dela ter se v umetniški dramaturgije dvignil do mojstrstva, v katerem danes nima tekmeča v jugoslovanski dramatik.

Begović, pesnik, nežnočuten in ostro prodoren psiholog, romanopisec in dramatik, je prav z dramo »Brez tretjega« ustvaril odsko umetnino, ki — kakor Gotovčev »Ero z onega sveta« predstavlja po širokem svetu jugoslovansko opero — reprezentira jugoslovansko dramo v Nemčiji, Franciji, Madžarski in Italiji. To je uspeh, kakršnega ni dosegel noben drug jugoslovanski avtor.

Saj snov drame ni presenetljiva ali nova, temveč je že nešteto krat obdelana ljubosumnost v zakonu. Za vse variacije in permutacije tega motiva ostaneta pač Shapelspearov Othello in Desdemona najslabša klasična zastopnika. Begović je snov postavil v moderno dobo, prav v leto 1926 v Zagreb. Strahni črv ljubosumnosti, ki je razgledal srce Othellovo in zatemnil razum beneškega zmagovalca generala, gloda tu na sru in razumu velikega matematika prof. Marka Barića. Grozne duševne muke, izražene v prav patoloških izbruhih, so pri Othellu stopnjevanje po mavrski ali zamorski krvi, tu pa v dejstvu, da je prof. Barić sin poblastnega očeta in je torej Barić tudi psihopatski nesrečnej.

Pri takem usodno udarjenem Othellu ali Bariću je seveda tragični zaključek verjeten, skoraj neizbežen. Oba imata zvesto, čisto in mirno, trezno preudarno ženo. Giga Barićeva izkuša celo dopovedati možu, da je v zakonu zaupanje v zvestobo zakonskega tovariša edina os, ki drži v ravnotežju skupno življenje. Če tega zaupanja ni, mora zavladati ponos, ki se izrazi v mirni ločitvi. Če ne moreš verjeti in zaupati več, ni drugega kakor razhod.

Ali tu vstane iz groba priča Gigin zvestobe: Barić čita pismo Giginega rajnega očeta, ki dokazuje verno zvestobo Giginu v teku dolgih let Barićeve odsotnosti v ruskem vojnem ujetništvu. Kakšen je ta posmrtni dokaz, ne razumemo. Ali Barić je docela zadoščal.

Tu pa vzkipi v užaljenosti Giga: njej mož ni mogel verjeti, verjame pa pismu! Njena silna, zvesta ljubezen se mahoma izpremeni v nepremagljiv odpor. Ko hoče Barić surovo doseči svoj zakonski »pravico«, ga Giga ustrelj z istim revolverjem, s katerim bi se bila rešila nasilnosti svojih treh častilcev, če bi jo poizkušali proti njeni volji osvojiti. Ko se izkaže Barić brutalnejši kot vsi častilci, ubije razočarana Giga moža, ki bi mu odpustila celo neštete grehe v ujetništvu. Giga je torej do skrajnosti finočutna žena in izjemna pesniška tvorba, medtem ko je Barić v današnji dobi trezne stvarnosti in čimne vzvišenosti nad romantično sentimentalno miselnostjo glede zakonske čistosti zvestobe zelo nesodoben, vprav zastareli možki tip.

Ali Begovića drama ima le dve vloge, ki zahtevata izredne igralske izrazne sposobnosti, da vzdržita največjo napetost vsa tri dejanja brez zunanjih učinkovitosti in zdržema ob duševnih trenjih z edino, vendar presenetljivo zaključno tragiko, o kateri pač velja, da je končno med človeštvom že vse mogoče. Zaradi teh dveh, psihološko silno zanimivih in bogatih vlog uprizorjajo Begovićevo dramo tudi največji tuji odri, kjer imajo dva dovolj močna in fina igralka.

Nas je posebno vzradostil nastop gospe

Vike Podgorske, ki smo si jo želeli že dolgo zopet in zopet videti z njeno najvišje razvito igralsko umetnostjo. Podgorska je ideal sodobne tragedije, preprosta, naravna, v vseh valovanjih čustev močno preprečevalna, vseskozi globoko doživljana, plemenite v govorici in kretanjih. Žela je najpopolnejši uspeh tudi s svojo odlično režijo igre. Hinko Nučič ji je bil kajpak izvrsten partner ter je zmogovito vzdržal vlogo največje živčne razvzanosti v vseh njenih peripetijah do zaključka.

Predstava s Podgorsko in Nučičem je torej prinesla z vsemi tehničnimi rafiniranostmi in psihološkimi finesami velik in globok užitek ter je bila obema izrazno priznanje iskreno navdušeno in hvaležno.

Fr. G.

Požrtvovalno delo Rdečega križa

Ljubljana, 17. marca

Naše poročilo o delu banovinskega odbora Rdečega križa izpolnjujeemo s podatki o večeršnjem uspelem občnem zboru v mestni posvetovalnici. Občni zbor je vodil namestu d. sedanjega predsednika dr. Viljema Krejčija prvi podpredsednik dr. Oton Fetič, ki je v uvodu pozdravil odlične zastopnike oblasti, kakor je bila z velikim odobravanjem sorojet predlog, da se pošljeta Nj. Vel. kralju Petru II. in predsednici društva Nj. Vis. knežinj Olgi udanostni in pozdravni brzojavki. Dr. Oton Fetič je očrtal izredno težavno razmere, v katerih mora delati RK, ki mu je doba naložila posebne naloge. Vsega se je društvo lotilo z veliko verno in je doseglo lepe uspehe. Dosedanja predstava dr. Viljema Krejčija je bil imenovan za člana glavnega odbora RK v Beogradu. Tudi v bodoče bo patriotska naloga RK v Sloveniji, da bo vedno pripravljeno požrtvovalno pomagati svojemu bližnjemu v miru in vojni, s čimer bo koristil svoji domovini.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen za novega predsednika društva odvetnik dr. Oton Fetič, za prvega podpredsednika ravnatelj Maks Hočevar za drugega podpredsednico ga Minka Krofova. Člani uprave pa so primari dr. Valetin Meršol, višji svetnik dr. Franta Mis, zdravnik dr. Franc Puc, višji svetnik Josip Skalar, mag. direktor Ivo Šubić in vladni svetnik dr. Fran Vidic. Člani nadzornega odbora so ga. Marjanca Grasselli, delovodja Franc Pirc in posestnik Franc Sever.

Švedska hoče biti pripravljena

Stockholm, 17. marca. AA. (DNE). Uradna poročevalska služba Telegram bino objavlja vest, da se morajo vsi vojaški obvezniki prijaviti svojim komandam. Švedska vlada je dala naslednje poročilo:

Dejstvo, da se v drugi polovici zime ni so zgodili nobeni pomembni vojni spopadi, ni dokaz, da bo tako stanje trajalo še naprej. Čeprav ni nobenih napovedi, da se bo morebitna razširitev vojne prenesla tudi na Švedsko, mora biti naša država pripravljena obvarovati svojo nevtralnost. Tri razlogi so prisilili Švedsko vlado, da okrepi svojo vojaško silo. Zaradi hitrega vpoklica rezervistov se ni treba prebivalstvu vznemirjati, ampak naj to smatra kot naravno posledico dogodkov, ki se dogajajo.

Titulescu na smrtni postelji

Bukarešta, 17. marca. e. (United Press). Bivši rumunski zunanji minister Titulescu leži na smrtni postelji v hotelu »Carlton« v Cannesu. Titulescu boleha že dolgo na tuberkulozi in je dobil hud napad. Po mnenju zdravnikov je njegovo stanje zelo resno. Titulescu je star 58 let. Titulescu je bil med ustanovitelji Društva narodov in je hkrati z Aristidom Briandom tudi ustanovitelj Male antante.

Curth, 17. marca. Beograd 10, Pariz 7.10, London 17.125, New York 431, Bruselj 69, Milan 21.70, Madrid 39.50, Amsterdam 229, Berlin 172.50, Stockholm 102.575, Oslo 98.50, Kopenhagen 83.50, Sofija 425, Lizabona 172.5.

DNEVNE VESTI

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 22. z dne 15. t. m. objavlja: pogodbo o prijateljstvu med Jugoslavijo in Madžarsko, uredba o spremembah in dopolnitvah uredb o družinskih univerzitetnih slušateljih in spremembah in dopolnitvah uredb o kontroli izvoza perutnine in divjadi; spremembe in dopolnitve pravilnika o opravljanju strokovnega izpita za pooblaščenca inženjerje, stavbene, arhitektonske, kulturno-tehnične, geodetsko-kulturno-tehnične stroje, ladjske in elektrotehnične stroje; navodilo o izplačevanju nagrade kmetijskim honorarim uslužbenecem in dnevnicijem, vpoklicanim na vojaške vaje; kategorizacija službenega in pomožnega osebja v hišah, lokalih in javnih bolnišnicah in kategorizacija kurjačev in strojnih kurjačev pri malimi; odozbo o znižanih cainah na poljalno železo; odozbo o caini na pisala; pojasnilo o carinjenju pergamentnega papirja, nadomestila te vrste papirja in havanskega papirja; ratifikacij pogodbe o prijateljstvu z Madžarsko; naredbo o prepovedi uporabe hreščočih zvočnih aparatov in uporabe zvočnih signalov pri motornih vozilih ponoči v območju mesta Celja.

— Skupščina delničarjev Narodne banke. Včeraj je bila skupščina delničarjev Narodne banke v Beogradu. Za ta občni zbor je deponiralo 170 delničarjev 37.785 delnic s 3551 glasovi. Občnemu zboru je predsedoval guverner Narodne banke dr. Radosavljevič. Iz poslovnega poročila je razvidno, da je skupna vsota bilance dosegla 33.883 milijonov din in da je bila v primeru s prejšnjim letom za 63,6 zvišana. Čisti dobiček je bil 40,7 milijona din.

— Cena pšenice pri nas in v Argentini. Nekateri so predlagali, naj bi naša država uvozila pšenico iz prekomorskih držav, n. pr. iz Kanade ali Argentine, češ, da je tam izredno mnogo ceneje pšenice. Po avtenčinih podatkih je zdaj pšenica v Buenos Airesu po 110 din met. stot ali za 240 din ceneje kakor pri nas, tako prevozni stroški so zaradi visoke zavarovalnine tako visoki, da bi uvoz nikakor ne bil priporočljiv. Sami stroški bi znašali 350 din za met. stot, torej toliko, kolikor velja pri nas pšenica. Uvožena pšenica bi bila torej za 110 din dražja.

— Pred trgovinskimi pogajanjimi s SSSR. V kratkem se bodo pričela trgovinska pogajanja med našo državo in SSSR zaradi ureditve trgovskega prometa v prihodnji sezoni.

— 150 vagonov krompirja bomo izvozili v Švicu. Priloge ustanove so odobrile izvoz 150 vagonov krompirja v Švicu. Krompir bomo izvozili ustanove Prizad, Pogod in Prevod. Švica nam bo za krompir dala razno industrijsko blago.

— Uvoženi surogat pšira škodljiv zdravju. Dalje časa že primanjkuje pristni poper. Zato so naši uvozniki začeli uvažati surogat. Analiza tega surogata je pokazala, da se nadomestek popra sestoji iz 80% riževe moke, 15% eteričnih olj, manjši odstotek iz mase poprove drevesa in ostanki iz najhujše in najslabše paprike. Ugotovljeno je bilo, da je ta nadomestek popra zdravju zelo škodljiv in torej za prehrano neuporabljiv. Zato bi morali prepovedati uvoz in prodajo tega surogata.

— Naša tekstilna industrija ni zadovoljna s kakovostjo turškega in ruskega bombaža. Poročali smo, da je prispela iz Rusije večja pošiljka bombaža. Sedaj je prispel tudi bombaž iz Turčije, ki je bil prepeljan po črnem morju in Dunavu. V tovarnah so ugotovili, da ruski in turški bombaž nista tako dobra kakor ameriški in egiptski, ki so ju doslej uporabljali.

— Izvoz našega tobačka v Nemčijo, na Madžarsko in Slovaško. V naši državi se mude trgovski zastopniki Nemčije, ki si ogledujejo skladišča tobačka in tobačne vzorce. Gre za nakup večjih količin tobačka. Vzorec našega tobačka so bili poslani tudi na Madžarsko, na Slovaško pa bo kmalu odposlana prva večja pošiljka našega tobačka.

— Izvoz vina iz Slovenije. Prejšnji mesec je bilo izvoženih iz Slovenije 47.552 štajerskega vina v Nemčijo. Skupno je bilo v januarju in februarju izvoženih 70.948 litrov vina iz Slovenije, uvoženega je pa bilo 1680 l iz Italije.

— Konferenca trgovsko-industrijskih zbornic iz vse države. V petek bo v direkciji za zunanjo trgovino konferenca zastopnikov trgovsko-industrijskih zbornic iz vse države. Na nji bodo razpravljali o važnih transportnih vprašanjih.

— Se na električnem stolu je Hauptmann trdil, da je nedolžen. Pol sveta mu je verjelo. Njegov proces je bil škandal, nad katerim so se zgražali milijoni v Zedinjenih državah. Sedaj je končno spregovoril naš rojak I. I. Poderžaj, ki v svoji knjigi »Hauptmann je bil nedolžen« dokazuje, da je Lindbergov otrok v rokah misteriozne Miss Tufversonove, ki je izginila, da se izogne škandalu. Knjiga se dobi v knjigarnah in pri založbi Liberty, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon), tel. 22-50. Mehko vezana, oktav format, 291 strani, stane 60 din. (—)

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, sicer brez bistvenih sprememb. Včeraj je bila najvišja temperatura v Mariboru in Zagrebu 15, v Sarajevu, Splitu in Dubrovniku 14, v Ljubljani 13,2, v Kumboru 13, v Beogradu 12, na Rabu 10, na Visu 8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764,6, temperatura je znašala 3,2, v Mariboru 0,0, v Zagrebu -3, v Beogradu 1, v Sarajevu 2, na Rabu 3, na Visu 4, v Splitu 5, v Dubrovniku 7, v Kumboru 8.

Iz Ljubljane

— Literarni klub v Ljubljani bo priredil drevo ob 20. v dvorani Delavske zbornice svoj drugi bralni večer. Uvodne besede bo govoril Jože Kastelic, iz svojih del pa bodo brali Cene Vipotnik, Jože Dular, Severin Šali (zanj bo brala Mihaela Jarčeva), France Novšak, Jože Brejce, Cene Kranjc, Joža Vombberger in Jože Kastelic.

— V vrtnarskem tečaju za mladike malih vrtoč pri podružnici SVD, Ljubljana I, bo predaval jutri 18. t. m. mest. vrt. asistent Josip Pirnat o »Cveticah in travnicah in o sklanjanju na malem vrtu«. Začetek točno ob 19. zvečer v kemistični dvorani I. drž. realne gimnazije v Vegovi ulici. Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike. Vstop prost.

— Iz Za igro Metke in Danila Bučarja »Na Trški gori« je tako zanimanje, da so bile vstopnice za premiero in prvo reprizo v dveh urah razprodane. Igro bodo ponovili v šentjakobskem gledališču jutri v to-

rek 18., na praznik 19., v soboto 22. in nedeljo 23. t. m. vselej ob 20.15. V nedeljo 23. t. m. ob 15.15 pa bo druga polnodanska predstava Ilke Vašketove »Visoke pesmi«, 8 slik iz Preradovega življenja: predstava je namenjena predvsem dijaštvu in okoliškim občanom. Kupite vstopnice že v predprodaji od danes dalje.

— Poltronicarjev kvartet, eden najslavnejših kvartetov sedanje dobe, bo koncertiral danes ob 20. v veliki filharmonični dvorani. Izvajal bo Haydnov kvartet op. 76, št. 5, v d-duru, Verdijev kvartet v e-molu in Dvořakov kvartet op. 96 v f-duru. Člani kvarteta so: A. Poltronicar (prva violina), G. Capri (druga violina), G. Alessandri (viola), A. Vališ (celo). Začetek koncerta bo točno ob 20., predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice s 200-n.

— Predavanje Jugoslovanske teniske zveze o mednarodnem ženskem dnevu, napovedano za drevo, odpade.

— Nov grob. Včeraj je umrla v Ljubljani v 68. letu starosti ga. Ivana Romanova, roj. Hafner iz Skofje Loke. Pogreb bo jutri ob 16.30 iz njenega doma v šiški. Podlombarskega ulica 27, na pokopališču pri Sv. Križu. Pokojnici blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

— Starokatoliška služba božja ob 9. do polne v evangelijski kapeli, Gospogetska 9.

— NA VSAKO MIZO LASKO PIVO! — Iz konj je izkrcal na cesti. V soboto je bilo na Poljanah dvorišče neke hiše prizorišče krvavega pokolja. Vse stene in tla so bile obkrite s krvjo, tekla je dobesedno v potokih. Nasprotnika pa si nista bila morda razborita kmetijska fanta, temveč je navadna mirna konja. Menda je prišla obema kar nenkrat v kri pomladna razboritost, ali pa sta imela poravnati stare račune se iz davnih dni mladosti. Oba konja sta pripeljala vsak svoj voz in sta si stala nasproti na dvorišču. Kako je »prepre« nastal, nihče ne ve, kar nenkrat sta si planila v grivo in se pričela obdelovati prav po »človeških«. Eden je drugemu pregriznil več glavnih žil, tako da je kri brizgala kakor vodomet. Kmalu je starejši konj kljub pomoči izkrcal ter poginil. Tekla pa je tudi človeška kri. Hlapcu, ki je mirni razjarene živali, je njegov lastni konj zadal tak udarec v nogo, da je moral oditi k zdravniku, ki mu je očistil rano in obvezal. Poginulega konja je vzel mesar za »klobasice«, ranjenega pa veterinar v zdravljenje.

— Gozdni požar sredi mesta. Suho vreme ter toplo sonce sušita naše livade in gozdove. V tem času so najbolj nevarni gozdni požari. Da pa bi začelo goriti kar v mestu samem, tega res nismo mogli pričakovati. V soboto popoldne je izbruhnil tak požar na Karlovski cesti tik nad novo Skarpo, ki je bila zgrajena šele lani, nekoliko nad Privozom. Mali zlikovci so si zanesli na pobočju hriba ogenj. Suha trava in suho listje sta pa bila predobro gorivo in se je v hipu vnela vsa okolica na desetine metrov daleč. Požar je zaradi vetra grozil, da zajame ves hrib. K sreči vodi sredi pobočja zasebna pot, ki je, ker je nezarasla, zadržala ogenj, da se ni razširil višje na grajsko pobočje. Poklicani gasilci so požar omejili ter tako rešili nevarnosti ves gozd. Policija je že ugotovila otroke, ki so si dovolili nevarno šalo. Sedaj ob tem suhem vremenu lahko pričakujemo po zaslugi ne samo otrok, ampak tudi odraslih neprevidnežev se več gozdnih požarov, dokler trava ne bo dobro ozelenela. Zato je potrebno več previdnosti pri ravnanju z ognjem v naravi!

— Iz koga velja cestno-policijski predpis? Že pred letom dni je policijska uprava stroge prepovedala postavljanje kolov v zato postavljena stojala pred avtomatskim buffeom »Daj-dame« in v okolici in je ta stojala postavila na javni telefonski govornici pred kavarno »Emona«. Prav tako je bilo pred »Daj-damom« na desni strani cestišča v smeri proti Tivoliju — prepovedano parkiranje avtomobilov, ki jim je bil za parkiranje določen prostor v Beethovnovi ulici. V zadnjem času se je razpasla navda, da se nekateri luksuzni avtomobili nemoteno zadržujejo na prepovedanem delu cestišča za parkiranje, dočim ubogi kolezar ne sme ob zid prisloniti niti kolesa. Tako je tudi včeraj jutraj neki luksuzni avtomobil dobre pol ure stal pred vhodom v prehod nebotičnika, kar pa stražnika ni spravilo iz ravnotežja, da bi interveniral in lastnika avtomobila opozoril na cestno-policijske predpise. Mislimo, da so ti predpisi veljavni za vse, za razkošne avtomobile in za skromne kolezarje.

— Nesreče. V kopališču na Taboru se je nevarno opeklo po obeh rokah 19letni čevljarški pomočnik Anton Stančič. — 11letni posestnikov sin Franc Zabavnik iz Kamniške Bistrice je pri igri padel in si zlomil levo nogo. — Delavca Antona Selana iz Strazišča je včeraj na mostu v Kranju podrl neznan avtomobilist. Selan ima hude poškodbe po vsem životu. — V bolnišnico so pripeljali tudi 31letnega posestnika Janka Gerbajsa iz Dobrujn, ki ga je doma v hlevu brenil konj v desno nogo.

— Življenjski jubilej ge. Josipine Kalinove. Ljubljana, 17. marca. V svojem tistem domu praznuje danes Ljubljana in negovana od svojih dveh hčera svojo 80letnico upokojena učiteljica gospa Josipina Kalin, roj. Malec. Po rodu Ljubljanka je maturirala na drž. učiteljsko leto 1880 in postala učiteljica v Kostanjevici, kjer se je poročila s uglednim posestnikom in zdravnikom Kalinom. Njena zakonska sreča je bila kratka, saj je postala vdova že po osmih letih srečnega, idealnega zakona.

— V Kostanjevici je službovala kot učiteljica nad 20 let. Še sedaj se mnogo bivših učencev in učenek hvaležno spominja dobre, srčno blage učiteljice in vzgojiteljice. Leta 1904 je prišla v Ljubljano na dekliško šolo pri Sv. Jakobu, kjer je službovala do svoje upokojitve. Blaga gospa je vse moči posvetila solski mladini in v gozdu svojih hčera. Z zadostjenjem lahko gleda na svoje življenjsko delo. Njene učenke, sedaj že poročene žene in matere, zaposlene v raznih poklicih, jo imajo še sedaj v najlepšem spominu; njeni hčeri ge. Minka in Ivanka pa nadaljujejo kot vzorni učiteljici njeno delo na vzgojnem področju.

— V Koprivnici. V Koprivnici je bilo izvoženih iz Slovenije 47.552 štajerskega vina v Nemčijo. Skupno je bilo v januarju in februarju izvoženih 70.948 litrov vina iz Slovenije, uvoženega je pa bilo 1680 l iz Italije.

— Konferenca trgovsko-industrijskih zbornic iz vse države. V petek bo v direkciji za zunanjo trgovino konferenca zastopnikov trgovsko-industrijskih zbornic iz vse države. Na nji bodo razpravljali o važnih transportnih vprašanjih.

— Se na električnem stolu je Hauptmann trdil, da je nedolžen. Pol sveta mu je verjelo. Njegov proces je bil škandal, nad katerim so se zgražali milijoni v Zedinjenih državah. Sedaj je končno spregovoril naš rojak I. I. Poderžaj, ki v svoji knjigi »Hauptmann je bil nedolžen« dokazuje, da je Lindbergov otrok v rokah misteriozne Miss Tufversonove, ki je izginila, da se izogne škandalu. Knjiga se dobi v knjigarnah in pri založbi Liberty, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon), tel. 22-50. Mehko vezana, oktav format, 291 strani, stane 60 din. (—)

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, sicer brez bistvenih sprememb. Včeraj je bila najvišja temperatura v Mariboru in Zagrebu 15, v Sarajevu, Splitu in Dubrovniku 14, v Ljubljani 13,2, v Kumboru 13, v Beogradu 12, na Rabu 10, na Visu 8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764,6, temperatura je znašala 3,2, v Mariboru 0,0, v Zagrebu -3, v Beogradu 1, v Sarajevu 2, na Rabu 3, na Visu 4, v Splitu 5, v Dubrovniku 7, v Kumboru 8.

Iz Trbovelj

Z Abrahamom se sreča te dni ugledni trboveljski trgovec in rojak g. Edvard Pozun. Slavljenec nam sicer ni izdal te starostne skrivnosti, saj se vsi moški branijo javno prestopiti prag petdesetletnika, jubileant pa je toliko povezan s trboveljsko narodno javnostjo, da nam ne bo zameril, če tudi njegov življenjski jubilej postane nekoliko javen. G. Pozun kot odličen gospodarstvenik, trgovec in nacionalni delavec to gotovo zasluži v polni meri. Iz malih razmer se je neumorno žilavostjo in marljivostjo povzpela do položaja enega najuglednejših trboveljskih trgovcev. Njegova življenjska pot gotovo ni bila lahka. Kot mlad fant je zapustil rodni kraj ter v Postojni več let prejemal pri ugledni slovenski trgovski hiši prve trgovske nauke. Bil je priden, ukažen, ter kazal že kot vajenec najboljšo trgovsko sposobnost. V Ljubljani je potem stopil v službo pri veliki dobro znani kolonialni trgovini Stacul, kjer se je v dolgoletni praktični izpopolnil v odličnega trgovca. Življenjska pot ga je potem vodila zopet v Trbovlje. Tu je 1. 1922 odprl lastno trgovino, ki jo je pozneje razširil ter s neumornim delom dvignil to zavlačeno dolino. V Trbovljah se je poročil z gospo Adolfino roj. Šulcnovo, ki mu je dala roka pri njegovem napornem trgovskem delu. Jubilant je še poln mladostnega vzpona. Trgovina in gospodarsko dejstvo sta mu sicer njegova življenjska deviza, kljub temu pa je ob pitem prostem času na razpolago vsem trboveljskim narodno-kulturnim organizacijam, kjer se povsod udeležuje v raznih funkcijah. Moč je odkrit naprednjak in popornik vseh zdravih javnih stremiljenj. Razume se da je dolgoletni naročnik naših listov. Mlademu petdesetletniku naše najtoplejše čestitke z iskreno željo, da si na svojo čvrsta ramena s leto čistoletja nadene še mnogo življenjskih križev vse tja do skrajnih mej!

Po vsem naporu se gospe še čvrsto suče v domačem gospodinjstvu, čila in vedra se zanima za vse dnevne dogodke, z zaupanjem v božjo pomoč gleda neustrašeno v bodočnost.

Plemeniti gospej iskreno želimo, naj bi osrečevala svoj lepi dom še veliko let v zdravju in zadovoljstvu!

Iz Celja

— Ustanovitev Zdrženja hmeljarjev za Slovenijo. Na praznik 25. t. m. dopoldne bo v dvorani Ljudske posojilnice v Celju ustanovni občni zbor Zdrženja hmeljarjev za Slovenijo.

— O svojem potovanju po Turčiji bo predaval novinar in publicist g. Božidar Borko iz Ljubljane drevo ob 20 na ljudskem vseščilšču. Predavanje bodo ponazorovali skioptične slike. Udeležite se tega zanimivega predavanja v čim večjem številu!

— Praznik sv. Jožeta. Slovensko obrtno društvo v Celju bo tudi letos praznovalo obrtniški praznik. V sredo 19. t. m. ob 8. bo v opatijski cerkvi služba božja h kateri je vabljeno vse obrtništvo. Običajnega obrtniškega zborovanja zaradi izrednih razmer letos ne bo. Na Jožefovo bodo trgovine ves dan zaprte.

— Lepa vojaška svečanost. Na dvorišču vojašnice kralja Petra je zastopnik poveljnika 39. p. p. g. polkovnik Stefanovič v soboto popoldne v prisotnosti vojaštva izročil rezervnemu podporočniku g. Vladimiru Diehlu iz Celja zlato kolajno za vestno službovanje. Pri svečanosti je sodelovala vojaška godba.

— V prvem kolu šahovskega turnirja za prvenstvo Celja, ki se je pričel v petek zvečer v vrtni dvorani hotela »Evropa«, so bili doseženi naslednji rezultati: Lorbeck : Golja 1:0, E. Csörgö : Tavcar 1:0, inž. Sajovic : Graßer 1:0, Rupar : F. Schneider 1:0, J. Schneider : Mink 1:0 Partija Fajz : Modic je bila krekinjena. Drugo kolo bo v sredo 19. t. m. zvečer.

— Celjski šahovski klub v prvenstveni borbi. Celjski šahovski klub bi bil moral igrati v nedeljo v Radečah prvenstveno tekmo s šahovskim klubom Radečani. Radečani pa so zaradi odsotnosti večine igralcev tekmo odpovedali. Tako je Celjski šahovski klub dobil tekmo z 8:0 p. f. in je postal prvak celjske skupine ter bo igral prihodnjo prvenstveno tekmo s prvakom mariborske skupine.

— Tl. nesreče. Pri podiranju dreves v gozdu je padlo deblo na 3letnega kočarja Alberta Krošina iz Gornjega Brezna pri Humu ob Sotli in mu zlomilo desno roko v zapestju. Prav tako si je zlomil desno roko v zapestju 15letni škrbnikov sin Josip Goltjan iz Globokega pri Šmarju, ko je padel v gozdu. Ko je 48letni delavec Fran Janežič iz Celja nakladal v Mestnem mlinu v Celju moko, je padel na tračnice industrijskega tira in si zlomil več reber. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— V celjski bolnici so umrli 13letni sin posestnice Ivan Speh iz Škal pri Velenju (podlegel je davici), 54letna preužikarica Elizabeta Župančeva z Gorice pri Slivnici in 54letna, št. Janž na Vinski gori pristojna ciganka Franciška Gartnerjeva. Občinska reva brez stalnega bivališča.

Z Jesenic

— Pregled motornih vozil za območje policijskega komisarata na Jesenicah bo v torek 18. t. m. med 8. in 12. pred policijskim poslopjem na Jesenicah. Lastniki motornih vozil naj zanesljivo pripeljejo vozila k pregledu in prineso s seboj prometno knjižico s kolkom za 100 din, vozniško izkaznico in v gotovini za avtomobile 54 din, za motorna vozila pa 27 din, poleg tega še gotovino za komisijski pregled vozil.

— Močna eksplozija v tovarni. V petek okoli 8. jutraj je eksplodirala večja gmeta žlindre, ki je povzročila tak polet, da so se stresla bližnja poslopja in da so popokale šipe na oknih precej oddaljenih hiš. Posamezne kose žlindre je razneslo daleč naokrog, velik kos pa je priletel skozi streho okoli 200 m oddaljene hladnopalne in treslji med stroje. Delavci so ob visokem tovarniškem napeju razkldali žlindro, ki pa se je predaleč kotila in padla v Savo, kar je povzročilo eksplozijo. Večji drobec je priletel delavcu Razingerju Vinku, zaposlenemu pri regulaciji Save na levo nogo in mu jo hudo poškodoval. Razinger, ki je bil zaposlen pri firmi Ing. Dedek, je delal okoli 250 m stran od kraja, kjer je razneslo žlindro. Ponesrečanca so takoj prepeljali v ljubljansko splošno bolnišnico.

Iz Trbovelj

Z Abrahamom se sreča te dni ugledni trboveljski trgovec in rojak g. Edvard Pozun. Slavljenec nam sicer ni izdal te starostne skrivnosti, saj se vsi moški branijo javno prestopiti prag petdesetletnika, jubilant pa je toliko povezan s trboveljsko narodno javnostjo, da nam ne bo zameril, če tudi njegov življenjski jubilej postane nekoliko javen. G. Pozun kot odličen gospodarstvenik, trgovec in nacionalni delavec to gotovo zasluži v polni meri. Iz malih razmer se je neumorno žilavostjo in marljivostjo povzpela do položaja enega najuglednejših trboveljskih trgovcev. Njegova življenjska pot gotovo ni bila lahka. Kot mlad fant je zapustil rodni kraj ter v Postojni več let prejemal pri ugledni slovenski trgovski hiši prve trgovske nauke. Bil je priden, ukažen, ter kazal že kot vajenec najboljšo trgovsko sposobnost. V Ljubljani je potem stopil v službo pri veliki dobro znani kolonialni trgovini Stacul, kjer se je v dolgoletni praktični izpopolnil v odličnega trgovca. Življenjska pot ga je potem vodila zopet v Trbovlje. Tu je 1. 1922 odprl lastno trgovino, ki jo je pozneje razširil ter s neumornim delom dvignil to zavlačeno dolino. V Trbovljah se je poročil z gospo Adolfino roj. Šulcnovo, ki mu je dala roka pri njegovem napornem trgovskem delu. Jubilant je še poln mladostnega vzpona. Trgovina in gospodarsko dejstvo sta mu sicer njegova življenjska deviza, kljub temu pa je ob pitem prostem času na razpolago vsem trboveljskim narodno-kulturnim organizacijam, kjer se povsod udeležuje v raznih funkcijah. Moč je odkrit naprednjak in popornik vseh zdravih javnih stremiljenj. Razume se da je dolgoletni naročnik naših listov. Mlademu petdesetletniku naše najtoplejše čestitke z iskreno željo, da si na svojo čvrsta ramena s leto čistoletja nadene še mnogo življenjskih križev vse tja do skrajnih mej!

Nedeljski sportni dogodki

Ljubljana, 17. marca. Včerajšnja nedelja je bila bogata sportnih prireditve. Smučarji izrabljajo zadnje termine in hite s tekmovalji, pridno se pa udeležujejo tudi drugi sportniki. Včeraj je bilo več smučarskih prireditev, med katerimi so bile najpomembnejše v Planici. Tam je tekmovala mladina, hkrati pa je bila tudi borba najboljših slovenskih stafet. Tekmovanja so se pričela že v soboto, ko je tekmovala mladina. Pri teknu na 4 km je zmagal Srečko Dolžan (Dovje-Mojstrana) v času 29:35, pri teknu na 4 km za srednjeolce Boris Dornič v 27:58, v teknu na 7 km za naraščaj Janes Makovec (Ilirija) v 35:32, v teknu na 7 km za srednjeolce Kajzar Franc, v teknu na 10 km za juniorje pa Janes Hrovat (Ilirija) v času 39:45. Včeraj so bili na sporedu skoki mladine in srednjeolce. V skokih je med juniorji zmagal Leo Bukovnik (Bratstvo) 187,8 točk, med naraščajimi Tinček Mulej (Ilirija) 129,5, med mladino A. Zoran Zalokar (Ljubljana) 143 točk, med mladino B. Albin Rogelj (Ljubljana) 122,6 točk. Povprečno so skakali 18 do 20 m. Med srednjeolci je zmagal Zoran Zalokar, ki je dosegel 143 točk.

V stafeti 4x10 km je zmagnalo Bratstvo (Korže, Pogačnik, Knific, Smolej) 2:35:28.

2. Ilirija I., 3. Ilirija II., 4. Maribor. Izven konkurence je bila 1. stafeta Ljubljane, ki je prispela na cilj pred Bratstvom v 2:35:20. Stafeta Planine je zasedla zadnje mesto.

Na Kravcu je bilo tekmovalje za prvenstvo LZSP in alpski kombinaciji. Prvenstvo si je priboril inž. Marjan Šorli (ASK) s 198,75 točkami, 2. sinkovec Fran (SK Jezersko). V slalomu dam je zmagnala Olga Virens (SMK Ljubljana) 75,2 točke.

Včeraj je Ljubljana povabila v goste mariborske železničarje, ki jih je odpravila z visokim rezultatom 5:1. Kljub zmagi Ljubljane se vedno ni zadovoljila in kaže, da potrebuje močvirje se precej resnega treninga. V hrvaški ligi je Hajduk zmagnal nad Haskom 3:2 in je tako siguren za naslov prvaka. Bačka in Železničar sta igrala neodločeno 2:2, tekma med osješkimi Slavijo in Gradjanskim pa se je končala 1:1, vendar je bila tik pred koncem prekinjena, ker je občinstvo vdrlo na igrišče. Split je zmagnal nad Concordio 2:1, Slavija Varaždin pa nad Saškom 7:1. V srbski ligi je BSK zmagnal nad Vojvodino 3:1, Jugoslavija in ZAK sta igrala neodločeno 2:2, Jedinstvo je zmagnalo nad Slavijo 3:1, Bata nad Baskom 4:3, Gradjanski pa nad Jugoslavijo iz Jabuke 3:0.

Težki časi tudi za čevljarstvo obrt Poročila z včerajšnje redne letne skupščine združenja čevljarjev za ljubljanski sodni okraj

Ljubljana, 17. marca. Člani Združenja čevljarjev za ljubljanski sodni okraj so imeli včeraj dopoldne svojo letno skupščino pod predsedstvom g. Jerneja Perdana. Izmed 275 članov se jih je skupščine udeležilo 75. Mestno poglavarstvo je zastopal komisar g. Mihelič.

V svojem poročilu je predsednik poudarjal, da so izredne razmere zadelo tudi čevljarstvo. Uspen je od lanskega leta zelo podražilo in čevljarstvo naj bi bilo primorani dvakrat povišati cene za vsa dela. Prikovalnega tečaja za čevljarstvo stroko, ki ga je vodil g. Steinman, se je udeležilo samo 14 članov. Takim tečajem bi morali člani posvečati večjo pozornost, ker more izobraziti obrtnik danes slediti hitremu napredku v stroki. Težko je dobiti vajence za čevljarstvo stroko, ker vlada mnenje, da je čevljarstvo manj častna stroka, mojstri pa tudi ne zmorejo za hrano in stanovanje, kar vse zahtevajo stari za otroke, ki jih dajo uč čevljarstva. Šušmarstvo se je zelo razpaslo, na veliko pa šušmarijo v nekaterih zavodih, tako bi moralo oblastvo tak način šušmarstva zatreti. V teku lanskega leta so bili čevljarški pomočniki dvakrat v mežnem gibanju. Stavkalo je izmed 160 pomočnikov in 10 šteparic 138 pomočnikov in 10 šteparic. Celoten povšek, ki so ga pomočniki dosegli, znaša 35%. Izguba na zaslužku med stavko je znašala 27.600 din, če se računa zaslužek posameznega delavca 40 din na dan.

Uprava je obvestila članstvo glede oprostitve zgradarine za mojstre, ki delajo v svoji hiši. S pavšaliranjem davka obrtništvo v splošnem ni zadovoljno, zlasti starejši mojstri in invalidi so prizadeti. Težka naloga čaka sedaj obrtniško zbornico, ki bo morala delati v dobro malega obrtnika. Upati je, da bo rešeno tudi vprašanje starostnega zavarovanja s primerno karentno dobo. Ob koncu je predsednik pozval člane, naj se prijavijo za prostovoljno plačevanje pogrebne podpore.

O tešnih poslih je poročal g. Lukas. Odgovaral je obrt v teku lanskega leta 6 članov, 1 pa časno. Umrl je član Josip Bečan iz Medvoda. Zborovalci so počastili njegov spomin. Na novo so prijavili obrt 4 člani, ponovno pa 2 člana. Ob koncu leta.

Kole DAR

Danes: Ponedeljek, 17. marca: Jedert DANASNE PRIREDITVE
Kino Moste: Ognjeni vrag in Kavčuk
Fino šiška: Tajna Amazona
Literarni klub: drugi bralni večer ob 20 v Delavski zbornici
Poltronicarjev kvartet koncert ob 20. v veliki Filharmonični dvorani

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkozdy ded., Mestni dom 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20 uri
Ponedeljek, 17. marca: zaprt
Torek, 18. marca: Protekčja. Red torej Sreda, 19. marca: Romeo in Julija. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol
OPERA
Začetek ob 20 uri
Ponedeljek, 17. marca: zaprt
Torek, 18. marca: zaprt
Sreda, 19. marca: Ples v maskah. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol

Alojzij Gorenc

Krško, 16. marca. Dne 6. t. m. smo poročali, da se je ponesrečil na ljubljanskem kolodvoru 78letni trgovec, gostilničar in posestnik Alojzij Gorenc od Sv. Duha nad Krškimi. Gorenc se je mučil v četrtletu po oči v Ljubljani. Ko je prišel na kolodvor, je vlak pravkar odhajal Hotel je skoiti na stopnico vagona, a mu je izpod smilo ter je padel pod kolesa, ki so mu obe nogi odrezali v sleznih. Prepeljali so ga takoj v ljubljansko bolnišnico, kjer je kljub skrbni nezi podlegel krvavitvi. Domači so poskrbeli za njegov prevoz v domači kraj, kjer so ga v sredo 12. t. m. pokopali ob veliki udeležbi znancev in prijateljev na domačem pokopališču. Pog

Zborovanje nameščencev KID

Uspešno delo strokovne organizacije

Jesenice, 15. marca. Občni zbor je otvoril predsednik g. Drago Cerar, ki je pozdravil vse navzoče, predvsem pa zastopnika ZDPN g. Makšeta iz Ljubljane.

V svojem izčrpnem poročilu je med drugim omenil, da ima društvo 518 članov in članic in da je ena izmed najmočnejših nameštenskih strokovnih organizacij v državi.

V preteklem letu je bilo delo društvene uprave zelo obširno in uspešno. Društvo je bilo po svojih odbornikih zastopano pri Pokojninskem zavodu za nameščence, pri Delavski zbornici, TBPD, ZDPN in pri nameštenski kreditni zadruzi v Ljubljani. Tudi doma je bilo delo uprave zelo uspešno. Člani uprave so izvršili 11 raznih intervencij, predsednik sam pa je interveniral v 25 primerih. Med letom so bili 3 razgovori s predstavnikmi krajevnih bratovske skladnice za zboljšanje zdravstvene službe, s predstavnikmi podjetja pa so bile sklenjene tri kolektivne pogodbe, s katerimi so bile določene draginske doklade. Podjetje je tudi letos nameščence počastilo za 40-letno zvesto službovanje in jim izplačalo lepo nagrado. Uprava se je zanimala tudi za gradnjo stanovanj za nameščence. Ob zaključku poročila je g. Cerar omenil, da so bili odnosi med predstavniki podjetja vedno korektni in da so predstavnik podjetja imeli vedno polno razumevanje za potrebe nameščencev. Predlagal je, naj se nečje na pristojno mesto pismena zahvala, kar je bilo z odobravitvijo sprejeto.

Tačnik g. Mirko Stehli je poročal o notranjem delovanju društva, ki je bilo zelo

razgibano in uspešno. Društvena uprava stremi za tem, da bi dobilo društvo primerno zastopstvo v upravi krajevnih bratovske skladnice, ker le na ta način se bodo sporazumno lahko reševale razne zadeve zavarovancev. Društvo, ki ima nad 500 članov in zavarovancev, ima polno pravico, da sodeluje in sodeluje pri tej važni delavski in nameštenski socialni ustanovi.

Blagajnik g. Lojze Poženel je poročal, da je društvo imelo v minulem poslovnem letu 98.580 din dohodkov in 88.846 din izdatkov, tako, da je prebitka 9.733 din. Za nameštenski zavarovalni sklad je poročal g. Avgust Ravhekar, za Pokojninski zavod g. Srečko Čop, za TBPD g. Cerar, za Kreditno zadruzo pa g. Prevc. Vsa poročila so bila sprejeta z odobravitvijo.

V imenu revizorjev je poročal g. Herman Marn, da so našli blagajniško poslovanje v vzornem redu in je predlagal blagajniku in upravi razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta.

O novelizaciji zakona o pokojninskem zavarovanju na meščencev je poročal zastopnik ZDPN g. Makše iz Ljubljane. Njegov poročilo je bilo vzetoz z velikim odobravitvijo na znanje.

V novi upravi so: predsednik Avgust Ravhekar, člani: Arnež Peter, Ing. Blievels Jana, Ing. Brufach Roman, Bohinc Andrej, Čebulj Dane, Čop Srečko, Kuharč Boris, Marinko Aleksander, Odlasek Ciril, Ing. Pipan Lev, Poženel Lojze, Prevc Peter, Rablč Tina, Sušnik Matija, Salamon Jakob, Šoberl Pavel, Stehli Mirko, Velepč Ivan. Namestnik: Kozar Karol. Revizorja: Marn Herman, Pohar Ivan.

Tragična smrt mladega podjetnika

V duševni potrtosti si je sam končal življenje

Krško, 15. marca. Vsa bližnja in daljna okolica je še danes pod vtisom tragične smrti komaj 38 let starega avtoprevoznika Alojza Kneza iz Maribora, ki je v vasi Trati na obisku pri svojem bratu tragično končal svoje mlado življenje.

Alojz Knez je prišel že 1. marca k svojemu bratu Antonu na Trati izgovorom, da je prišel na oddih. Vse njegovo obnašanje in govorjenje je izražalo veliko potrtost. Sorodniki, ki niti od daleč niso slutili, kakšen boj se razvija v njem, so z zaskrbljenostjo gledali njegov tih in trpeč obraz. Posebno mladi Ludvik se ni odmaknil od svojega strica ter mu je bil povsod zvest spremljevalec. Tako je bilo tudi usodnega dne. Ko sta zvečer odšla stric in nečak v podstrešno izbo spat, je nečak stricu sezul čevlje, nakar ga je stric naprosil, naj skoči po polt v vno. Mladi Ludvik je takoj izpolnil željo ter odšel k očetu po vino, med tem pa, ko se je oče odpravil v klet, so začuli iz podstrešja strel. Hitro sta stekla oče in sin na pod-

strešje in našli strica vsega v krvi na postelji, poleg njega pa lovsko dvocevko, last Antona Kneza, ki jo je imel vedno skrbno zaklenjeno v omari, odkoder pa jo je Alojz skrivaj vzel. Alojz Knez je bržkone takoj po odhodu nečaka Ludvika napnil puško, nastavljal cev v usta in jo sprožil s palcem desne noge. Strel mu je raznesel glavo, saj je bil naboj napolnjen s šibrami. Nesrečnega Alojza Kneza so pokopali ob veliki udeležbi sosedov na župnem pokopališču. Zapustil je ženo in 9-letno hčerko.

Pri preiskavi njegove obleke so našli pri njemu še en naboj za puško in poslovilno pismo, v katerem navaja, da gre v smrt, ker je izgubil skoraj vse premoženje. Sorodnike prosi, naj poskrbijo za njegovo hčerko, ki ji zapušta zavarovalnino v primeru smrti.

Tragična smrt moža, ki je užival simpatije in spoštovanje vsega okoliskega prebivalstva, je zbudila mnogo sočutja z nesrečno hčerko, ki je izubila svojega očeta v rani mladosti na tako tragičen način.

Soseda je s kolom pobil do smrti

Janez Jamnik, ki je bil za uboj lani obsojen na 2 leti, pred senatom znova dokazuje svojo nedolžnost

Ljubljana, 15. marca. Janez Jamnik, po domače Boltehov, posestnik in oče devetih otrok iz Šmarja-Sap, je bil lani v februarju obsojen na 2 leti strogega zapora in plačilo vseh stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni, ker je 22. novembra l. 1939 na Hudi polici pri Šmarju na dvorišču svoje domačije s kolom do smrti pobil svojega soseda posestnika Franca Kadunca.

Primer tega uboja je gotovo eden izmed najhujših primerov zločinstva, ki se je rodil iz tolikšnih naših soseskih preprirov, preganjanj, prav in sčarštev. Obtožnica, po kateri je bil Jamnik tedaj tožen, je navajala, da so nekateri sosedi kritičnega dne vozili za posestnika Antona Menarda hrastove hlode iz gozda, pa jih je Menard na večer po končanem delu pogostil z žganjem. Tako se je Kadunc, ki je bil po ugo-

tovitvah sodnih zapisov zelo nasilen človek, naglo opil in med njim in Jamnikom, ki je kakor oni tudi pomagal, je prišlo do prepira. Tem prej, ker je med Kaduncem in Jamnikom vladalo staro sovražstvo. Kadunc odhajal iz Menardove hiše, je Jamnika udaril s tako silo po obrazu, da se mu je iz nosa vtila kri. Potem je odšel domov, a kakih 10 minut za njim tudi napadeni Jamnik. Ko je Jamnik prišel do vasi, je naletel na gručo, v kateri sta stala tudi Kadunc in Jamnikova žena. Pa ga je vprašal, zakaj ga je malo prej udaril. Namestu odgovora je Kadunc še enkrat udaril po obrazu, nakar se je Jamnikova žena, ki se je zavzela za svojega moža, spravila nanj z grabljami. Ker je bil Kadunc močnejši, jih je Jamnikovi iztrgal in z njimi najprej udaril po njej, nato pa še po Jamniku.

Ko se je moral v glavni razpravi Jamnik zagovarjati zaradi uboja Kadunca, ki je zaradi dobljenih poškodb takoj drugega dne umrl, se je zagovarjal, da je ravnal v sili. Izpovedal je in njegovo izpoved je v celoti potrdila tudi njegova žena, da se je po drugi klofuti umaknil pred Kaduncem na svoje dvorišče, pa jima je Kadunc sledil in ju tam še naprej zmerjal. Zato ga je žena napadla z grabljami on pa je pograbil za poleno, s katerim je začel udarjati po ženi s tako silo, da se je onesvestila. Pri tem se je spotalnik ka pa se je pobiral, je Jamnik da bi obvaroval ženo in sebe pred nasiljem, v razburjenju pograbil kol in z njim navalil na Kadunca.

Temu zagovoru in ženi potrditvi Jamnikovega zagovora pa sodišče ni verjelo. Neke priče so namreč potrdile z vso gotovostjo, da je žena na dvorišču zaklicala: »Jezus, ubil si gale! iz česar je sodišče sklepalo, da žena ni mogla biti v nezvesti. Če je tako zaklicala takoj zatem ko so odjeknili udarci kola. Na podlagi zdravniškega mnenja se je sodišče tudi prepričalo, da žena ni dobila težjih poškodb. Nadalje se je sodišče prepričalo, da Kadunc ko je obležal ranjen na tleh, ni imel nobenega potona v roki in tudi v njegovi bližini ga takoj po spopadu niso našli. Sodišče je sicer smatralo za dokazano, da je Kadunc Jamnika povsem neupravičeno izvalil in ga na padel, bilo pa je mnenja, da vendarle ne more biti govora o obrambi v sili, če so skore vse priče potrdile, da je bil Kadunc precej vinjen, da je Jamnikovi ženi prizadel le lažje poškodbe, in končno, da v trenutku Jamnikovega napada s kolom v resnici nikogar več ni ogrožal. Po mnenju sodnikov udarci s kolom niso bili prizadejani v obrambi, ampak so nastopili kot reakcija na napad, ki je že minil. Sodišče je

bilo v svojih razlogih za Jamnikovo obsojbo mnenja, da je pač v trenutku velikega razburjenja v njem vzkypela dolgoletna jeza, ki jo je gojil do pokojnika, in je svoje dejanje izvršil razkačen in izzvan po Kaduncem postopanju z ženo in z njim.

Tako iz formalnih kakor iz materialnih razlogov je obsojeni Jamnik po svojem pravnem zastopniku dr. Vladimirju Knaflču vložil več strani obsegaajoč predlog za revizijo postopanja, češ da je bila že preiskava in potem tudi še glavna obravnava površno izvedena, ne da bi bilo ugotovljeno objektivno dejansko stanje. Vrhovno kot kasacijsko sodišče je temu predlogu ugodilo. Včrtni popoldne je bila zato v senatni razpravi dvakrat nova razprava, ki pa je trajala le kratek čas. Pod pred-

stvom a. o. a. dr. Julij Follaherja sta bila v melem kazenskem senatu, ki je Jamnika sodil, gg. a. a. Ivan Brelih in Josip Zorko. Obtožbo je zastopal državni tožilec g. Lendovšek, obtoženega pa je branil dr. Vladimir Knaflč.

Za razpravo je vladalo precejšnje zanimanje in na sodišče so prihitali iz Šmarja precej številni sorodniki, prijatelji in tudi znanci obeh prizadetih družin. Tako vno so posegali v potek razprave, zlasti tisti, ki so bili pozvani kot priče na zaslišanje, da so zelo motili sodnike. Razprava je bila po kratkem prevetu senata prekinjena in se bo nadaljevala 21. t. m. ob 16. ko bodo po potrebi tudi z orožniki privodili glavno, po obrambi predlagano pričo, Marijo Gačnik na zaslišanje.

Horoskop za tekoči teden

od 17. do 23. marca 1941 glede na planetne tranzite s položajem Sonca ob rojstvu

Ljubljana, 17. marca. Rojeni med 22. januarjem in 19. februarjem v Vodnarju: Treba bo premagati razne težkote in ovire, kaže pa, da boste pravilno presodili položaj in prav uporabili svoje energije.

Rojeni med 20. februarjem in 20. marcem v Ribah: Še nekaj dni imate za uspešno ureditve svojih družinskih in poslovnih zadev. Izkoristite jih.

Rojeni med 21. marcem in 20. aprilom v Ovnu: Niste še izven kritičnega vpliva Marsa. Možna so še nenadna obolenja in zmede v dejanjih, ki zahtevajo hitro odločitev v važnih vprašanjih.

Rojeni med 21. aprilom in 21. majem v Biku: Večja nevarnost za obolenje. Še drži sreča, ki vam je v preteklih tednih povzročala veselje.

Rojeni med 22. majem in 21. junijem v Dvojčkih: Ne kaže posebno dobro za kupčije, ljubezen in zdravje. Brzdajte svoje impulze, da ne doživite ponižanja.

Rojeni med 22. junijem in 22. julijem v Raku: Več izgledov za uspehe v družbi, ljubezni in poslovnih zadevah. Za rojene pred 10. julijem tudi ni več nevarnosti za zdravje.

Rojeni med 23. julijem in 23. avgustom v Levu: Za rojene pred 1. avgustom se položaj zboljša in lahko uspevajo v zadevah, ki se jih resno lotijo.

Rojeni med 24. avgustom in 23. septembrom v Devici: Za zdravje precej bolje kot dosedaj, v ostalem pa utegne usoda še ponagajati. Potrebno je, da se zberete in pametno ravnate.

Rojeni med 24. septembrom in 23. oktobrom v Tehtnici: Od vsega slabega boste nekoliko okusili. Za reševanje novih problemov je treba temeljite priprave, ker usoda v splošnem ni naklonjena.

Rojeni med 24. oktobrom in 23. novembrom v Skorpionu: Z ojačeno voljo in razumsko pozornostjo boste zdaj lažje presojali položaj.

Rojeni med 24. novembrom in 23. decembrom v Strelcu: Kočljivo za vse, kar je v zvezi s potovanji, pismi, družbo, ljubeznijo. Cesar se lotite, noče uspeti. Izognite se preprirom.

Rojeni med 23. decembrom in 21. januarjem v Kozorogu: Bojje kaže za zdravje onim, ki so rojeni v zadnji tretjini znamenja, vsem pa rojen v prvi polovici znamenja, vsem pa rojen v prvi polovici znamenja, vsem pa rojen v prvi polovici znamenja, vsem pa rojen v prvi polovici znamenja.

Kako je v Coventryju

Svedski listi povzemajo po ameriškem »Minneapolis Staru«, da so Nemci v Coventryju porušili 51.000 hiš. Coventry je imel po podatkih imenovanega lista 67 tisoč poslopij.

Ruske ladje prevažajo rumunsko nafto

Za izvoz rumunskega petroleja v Bolgarijo uporabljajo zdaj poleg neke rumunske cisterne ladje tudi dva sovjetska broda, ki vozita nafto iz Konstanze v Varso.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti, izjave beseda din 1.- davek posebej.

smamko - Popustov za male oglašje ne priznamo. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.- din

ČEVLJE

v modi in kvaliteti dobite v trgovini »EDO«

Prešernova 48. 14. T.

OGLAŠUJTE

male oglašje

»Slov. Narodu«

ker so najcenejši

BOLNI NA PLJUCHI

naj stalno pijejo okrepčujočo in osvežujočo

»AMBROZEVO MEDICO«

ki jo dobijo le v MEDARNI, Ljubljana, Zidovska 6. 13. T.

Otomane

imamo zopet v veliki izbiri na zalogi po zelo konkurenčni ceni

TAPETINSTVO

E. ZAKRAJSEK

Miklošičeva 34

KLIŠEJE

ENO - VEČBARVNE

JUGOGRAFIKA

V PETRA NASIP 23

KUPIM

Najmanjši znesek 8.- din

Beseda 50 par. davek posebej.

OVETLJENI MED

sortiran, kupite vedno najceneje v MEDARNI, Ljubljana,

Zidovska ul. 6. 16. T.

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej

Najmanjši znesek 8.- din

KEMOC

KOKS - DRVA

I. POGAČNIK

BOHORICEVA 6 - TEL. 20-54

Postreba orežbina

DIRKALNO MOTORNO KOLO

v defektnem stanju s skoraj novimi gumami prodam. Stare

Mimi, Brežice. 645

KROMPIR

prvovrsten »Rožnik«, od 50 kg

naprej se dobi po ugodni ceni

v skladišču Niklsbacher, Tyr,

ševa 36. 651

TRGOVSKO OPRAVO

za specerijo, manufakturo in

galanterijo, kompletno, prakti-

čno in dobro ohranjeno prodam

zaradi opustitve podružnice. —

Viktor Suša, trgovina z mešani-

mi blagom, Zagorje ob Savi. 654

POZOR

Solidno prodajam žlahtna dre-

vesa, najnovejše krasne vrtnice,

lepotično grmičje, ribes itd.,

obzreujem in sadim strokovno.

Vrtnar Zg. šiška 40, pod hri-

bom. 655

KUHANO MASLO

prvovrstno, razpoložljivo Slavko

Senčar, Mala Nedelja pri Lju-

tomeru, telefon št. 1. 657

POSEST

PRODAM PARCELO

500 kv. m po 12 din kv m pri

Domžalah. Polzeve se: Domžale,

Cerkvena ul. 9 pri Keršan. 650

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«

Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej.

Najmanjši znesek 8.- din

ODEJE

iz vate in puha, stare in nove,

prevzamev v prvovrstno delo.

HRIBAR, Marjtin trg 2/III. 630

5000 DIN IN VEČ

mesečnega zasluzka nudi samo-

stojno izdelovanje raznih stal-

no potrebnih predmetov. Navo-

dila s 155 najnovejšimi kemi-

ni recepti poslano za 96 din

po povzetju. Prospekt in spisek

vsbine brezplačno. Kemični za-

vod, Pašičevo. 652

LOCENKA SREDNJIH LET

dobra gospodinja, išče službo

pri samostojnem gospodu. Gre

tudi k 2 osebam. Nastop takoj.

Ponudbe pod »Gospodinja«. 649

ZENITEV

Beseda 50 par. davek posebej.

Najmanjši znesek 8.- din

FRIDNO DEKLE

40 let, z 8-letnim sinom in ne-

kaj dote, želim dobrega, skrb-

nega moža. Vdovec ali upoko-

jencec ni izključen. Ponudbe na

upravo »Naroda« pod »Takoj

poročiti«. 656

Blodna ljubezen

Roman

Te besede, čeprav jim ni kazalo pripisovati velike važnosti, so zvezele za Hermino laskavo, skrivaj so pa samo povečale Jeannino zagrenjenost. V njenem srcu se je zdramilo nezaupanje. Prijateljski stiki med mladima damama so se naenkrat občutno ohladili in napetost med njima je storila konec njenemu intimnemu prijateljstvu.

Razkol med njima se je pokazal prvič proti koncu letoviške sezone, ko je postalo v septembru hladno. bont, ne da bi se kaj ozirala na to, da sta bila svojo raj sploh ni ganila od roditeljev in v njeni sobi, hčer omožila. Jeanni sta seveda predlagala, naj gre z njima. Dva meeca, odkar je bila omožena, se skokjer je stanovala kot dekle, se ni bilo nič izpreme-

nilo. Jeanne je odklonila povabilo vsaj za prvi čas. Izgovarjala se je, da mora ostati v Lorientu, da izuči svojo služnjo in spravi v red svoje gospodinjstvo. S to pretvezo sta se njena roditelja strinjala, ker sta hotela ostati na kmeth samo ves oktober. O Vseh svetih sta se navadno vrnili v Lorient in ostala tam do konca marca. Potem sta se pa zopet odpravila v Hennebont, kajti vse, letovišče, mestno stanovanje in morske kopeli, sta imela tam pri roki.

Da Jeanne ni hotela odpotovati s svojima rodi-

teljema v Hennebont, je bila kriva njena ljubosumnost na Hermino. Vsem je bilo to jasno, ko je Her-Gospod in gospa Fougerey sta se pripravljala kakor vsako leto po svoji stari navadi na pot v Henne-mina s svojo običajno ljubeznostjo predlagala svoji sestrici, da ostane pri nji in da ji bo pomagala pri gospodinjstvu. Prvi čas po odhodu Romaina de Que-Hermine je bila mirnega značaja in rada se je ukvarjala z gospodinjstvom. Mlada gospa, od roj-lerna jo je Jeanne sama prosila, naj ostane pri nji. stva razburljiva, zdaj pa skoraj že nervozna, je pa potrebovala treznega svetovalca in vodnika.

Hermine je bila zelo neprijetno presenečena, ko je Jeanne njen dobro mišljen predlog s povsem jasno in ledeno hladno izgovorjenim »ne« odklonila, ne da bi se ji z eno samo besedo zahvalila za dobro voljo.

Hermine se ni več ponujala, temveč je odpotovala s svojim stricem in teto v Hennebont. Stric je bil mini v tolažbo:

— Vse kaže, da Jeanne v zakonu ni srečna.

To je bilo vse.

Po odhodu rodbine La Fougerey v grad v Henne-bontu se je umaknila Jeanne v svojo sobo. Postala je še bolj nervozna in razburljena. Z vso verno se je lotila gospodinjstva. Toda ne glede na to, da je bila začelnica in torej nezkušena, tudi v gospo-dinjski prizora med sestricama, pa ni rekel niti be-sedice, samo skomignil je z rameni in dejal Her-dinjstvu ni smela mnogo dela. Njen krasno oprem-ljeni dom ni bil samo preskrbljen z vsem, kar mlada

osamljeno živeča žena nujno potrebuje, temveč je bilo v njem tudi mnogo nepotrebnih stvari, služ